

32002R0332

2002.2.23.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 53/1

A TANÁCS 332/2002/EK RENDELETE

(2002. február 18.)

a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 308. cikkére,

tekintettel a Bizottságnak a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt ⁽¹⁾ követően benyújtott javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére ⁽³⁾,

mivel:

(1) A Szerződés 119. cikke (1) bekezdésének második albekezdése és 119. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően, a Bizottság javaslata alapján eljárva a Tanács kölcsönös segítséget nyújt, amennyiben valamely tagállamnak fizetési mérlegével kapcsolatban nehézségei merültek fel vagy azt komoly nehézségek fenyegetik. A 119. cikk nem határozza meg az említett kölcsönös segítség nyújtásának eszközét.

(2) Lehetővé kell tenni, hogy a tagállam részére történő hitelnújtás kellő gyorsasággal történjen ahhoz, hogy a tagállamot a megfelelő árfolyamfeltételek között még kellő időben ösztönözze a súlyos fizetésimérleg-válság kialakulását várhatóan megakadályozó gazdaságpolitikai intézkedések elfogadására és a konvergencia érdekében tett erőfeszítései támogatására.

(3) A tagállam részére nyújtott minden egyes hitelnek kapcsolódnia kell a kérdéses tagállam által a fenntartható fizetésimérleg helyzetének visszaállítására vagy annak biztosítására szolgáló gazdaságpolitikai intézkedések elfogadásához és azok hozzáigazításához az adott államban a fizetési mérleg helyzetének súlyosságához és alakulásához.

(4) Előzetesen megfelelő eljárásokat és eszközöket kell létrehozni azért, hogy azok képessé tegyék a Közösséget és a tagállamokat szükség esetén a gyors középtávú pénzügyi támogatás biztosítására, különösen ha a körülmények azonnal cselekvést igényelnek.

(5) A nyújtott pénzügyi támogatás finanszírozása érdekében szükséges, hogy a Közösség képes legyen hitelképességének felhasználására az érintett tagállamok rendelkezésére bocsátandó eszközök hitelek formájában történő kölcsönvételére. Az ilyen jellegű műveletek szükségesek a Szerződésben meghatározott közösségi célok, különös tekintettel a Közösségben, mint egészben a gazdasági tevékenységek harmonikus fejlődéséhez.

(6) E célból az 1969/88/EGK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatást nyújtó egyedi mechanizmust hozott létre.

(7) 1999. január 1-jétől a közös valutához csatlakozott tagállamok többé már nem jogosultak a középtávú pénzügyi támogatásra. A pénzügyi támogatási mechanizmust azonban nem kizárólag az eurót még el nem fogadó jelenlegi tagállamok lehetséges pénzügyi szükségletei miatt kell fenntartani, hanem az új tagállamok szükségletei miatt is mindaddig, amíg az eurót elfogadják.

(8) A közös valuta bevezetése az eszközre jogosult tagállamok számának lényeges csökkenéséhez vezetett. Ezért indokolt a jelenlegi 16 milliárd euró összegű hitelplafon csökkentése. Az igénybe vehető hitel felső összegét azonban elégséges szinten kell tartani ahhoz, hogy megfelelően biztosítsa több tagállam egyidejű szükségletét. E célból a 16 milliárd euró összeg legfeljebb 12 milliárd euró összegre történő csökkentése megfelel ezen igénynek és egyben figyelembe veszi az Európai Unió eljövendő bővítéseit.

(9) A gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában a hitelek potenciális kedvezményezetteinek száma és az azokat finanszírozni képes országok száma közötti szembeszökő egyenlenség nehezíti az összes többi tagállam által nyújtott hitelek közvetlen finanszírozásának fenntartását. Ezért e hiteleket kizárólag a tőkepiacok és pénzügyi intézmények igénybevétele útján kell finanszírozni, mivel ezek mostanra a fejlettség és érettség olyan fokát érték el, amelynek az ilyen finanszírozás vállalására képessé kell tennie azokat.

⁽¹⁾ HL C 180. E., 2001.6.26., 199. o.

⁽²⁾ 2001. szeptember 6-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 151., 2001.5.22., 18. o.

⁽⁴⁾ HL L 178., 1988.7.8., 1. o. A legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

- (10) A mechanizmus használatának szabályrendszerét ugyancsak tisztázni kell a szerzett tapasztalatok tükrében, és számításba kell venni a nemzetközi pénzügyi piacok fejleményeit és az e finanszírozási források igénybevételeivel járó technikai lehetőségeket és kötöttségeket.
- (11) A Tanács határoz a kölcsön vagy más megfelelő finanszírozási mechanizmus nyújtásáról, átlagos futamidejéről, teljes összegéről és az egymást követő részletek összegéről. A részletek jellemzőit, a futamidőt és a kamat típusát azonban a kedvezményezett tagállam és a Bizottság közötti megállapodásban kell rögzíteni. A Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy alternatív finanszírozási megoldást ajánljon, ha úgy véli, hogy a tagállam által igényelt hitel jellemzői olyan finanszírozást eredményeznek, amely nem egyeztethető össze a tőkepiacok vagy pénzügyi intézmények által megkövetelt technikai kötöttségekkel.
- (12) Az e rendelet alapján nyújtott hitelek finanszírozása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy az Európai Közösség nevében kölcsönöket vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.
- (13) Az 1969/88/EGK rendelettel létrehozott pénzügyi támogatási mechanizmust megfelelően módosítani kell. Az egyértelműség érdekében az említett rendeletet újjal kell felváltani.
- (14) A Szerződés kizárólag a 308. cikkben található jogokat nyújtja e rendelet elfogadásához, amely cikk kizárólag a tőkepiacokon, de nem a többi tagállam által nyújtott pénzeszközökből finanszírozott közösségi hitelek nyújtásáról rendelkezik,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) A folyó fizetéseivel vagy tőkemozgásaival kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállamok részére hitelfelvételi lehetőséget biztosító egy vagy több középtávú közösségi pénzügyi támogatási mechanizmust kell létrehozni. Kizárólag az eurót el nem fogadó tagállamok élhetnek ezzel a mechanizmussal.

Az eszköz alapján a tagállamoknak nyújtható hitelek rendelkezésre álló összegét 12 milliárd EUR tőkeösszegre kell korlátozni.

(2) E célból a Bizottság a Tanács által a 3. cikk szerint elfogadott határozattal összhangban és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően felhatalmazást kap arra, hogy az Európai Közösség nevében kölcsönöket vegyen fel a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől.

2. cikk

Amennyiben az eurót még el nem fogadó valamely tagállam kérelmezi a gazdaságpolitikai feltételekhez kötött, közösségen kívüli finanszírozási forrás igénybevétele, először a Bizottsággal és a többi tagállammal kell konzultálnia, hogy egyebek

között megvizsgálják a közösségi középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus keretében rendelkezésre álló lehetőségeket. Az ilyen konzultációt a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság keretein belül kell megtartani a Szerződés 119. cikkével összhangban.

3. cikk

(1) A középtávú pénzügyi támogatási mechanizmust a Tanács hajthatja végre az alábbiak kezdeményezése alapján:

- a Bizottság a Szerződés 119. cikke szerint a közösségi finanszírozást kérelmező tagállammal egyetértésben eljárva;
- a folyó fizetési mérlegével vagy tőkemozgásaival kapcsolatban nehézségeket tapasztaló vagy komoly nehézségekkel fenyegetett tagállam.

(2) A Tanácsnak a középtávú pénzügyi támogatást kérelmező tagállam helyzete és a kérelmét támogató kiigazítási vagy háttérprogram vizsgálatát követően főszabály szerint általában egy ülésen határoz:

- a hitel vagy megfelelő pénzügyi eszköz rendelkezésre bocsátásáról, annak összegéről és átlagos futamidejéről;
- a középtávú pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó gazdaságpolitikai feltételekről, tekintettel a fenntartható fizetésimérleg-helyzet visszaállítására vagy biztosítására;
- a hitel vagy finanszírozási eszköz folyósítási technikájáról, annak felszabadítása vagy lehívása általában egymást követő részletekben történik úgy, hogy minden egyes részlet felszabadításához igazolni kell a program végrehajtása során elért eredményeket a kitűzött célokhoz viszonyítva.

4. cikk

Azon esetekben, ha a pénzügyi támogatás nyújtásának időtartama a Szerződés 120. cikke szerint a tőkemozgásokra első ízben vagy ismételt korlátozásokat vezetnek be, annak feltételeit és szabályait a Szerződés 119. cikke szerint ismételt meg kell vizsgálni.

5. cikk

A Bizottság minden szükséges intézkedést megtesz ahhoz, hogy a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal együttműködve rendszeres időszakonként ellenőrizze, hogy a közösségi támogatásban részesülő tagállam gazdaságpolitikája összhangban áll-e a kiigazítási vagy háttérprogrammal és a Tanács által a 3. cikk szerint megállapított bármely más feltétellel. E célból a tagállamok minden szükséges információt a Bizottság rendelkezésére bocsátanak. Az ilyen ellenőrzés megállapításai alapján a Bizottság határoz a hitel további részleteinek a felszabadításáról, miután a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság kinyilvánította véleményét.

A Tanács határoz az eredeti gazdaságpolitikai feltételek bármely kiigazításáról.

6. cikk

A középtávú pénzügyi támogatásként nyújtott hiteleket az Európai Központi Bank által az igen rövid távú finanszírozási eszköz keretében egységes támogatásként is nyújthatják.

7. cikk

(1) Az 1. cikkben említett kölcsönfelvételi és hitelnyújtási műveleteket euróban kell végrehajtani. Azonos értéknapot kell alkalmazni, és a Közösség nem vehet részt a futamidők átalakításában, illetve semmiféle kamat vagy más kereskedelmi kockázat viselésében.

A Közösség által a pénzügyi támogatási mechanizmus keretein belül rendelkezésre bocsátott egymást követő részletek jellemzőiről a tagállam és a Bizottság állapodik meg. Amennyiben a Bizottság álláspontja szerint a tagállam által kérelmezett jellemzők olyan közösségi finanszírozáshoz vezetnének, amelyek ellentétesek a pénzpiacokon alkalmazott technikai megkötésekkel vagy hátrányosak a Közösség, mint kölcsönfelvevő hírnevére az ilyen piacokon, a Bizottságnak jogában áll hozzájárulását visszatartani és alternatív megoldást javasolni.

A Bizottság megteszi a szükséges lépéseket, ha egy tagállam határidő előtti visszafizetési záradékot tartalmazó kölcsönben részesül kap és úgy dönt, hogy él e lehetőséggel.

(2) Az adós tagállam kérésére és amennyiben a körülmények lehetővé teszik a hitel kamatának javítását, a Bizottság refinanszírozhatja az eredeti hitel egészét vagy egy részét vagy átalakíthatja a vonatkozó pénzügyi feltételeket.

A refinanszírozási vagy átalakítási műveleteket az (1) bekezdésben megállapított feltételekkel összhangban kell elvégezni, és azok nem eredményezhetik az adott hitel átlagos futamidejének kiterjesztését vagy a refinanszírozás vagy átstrukturálás napján fennálló tőkeösszeg növekedését.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazni kell.

Kelt Brüsszelben, 2002. február 18-án.

(3) Az egyes műveletek megkötésével és végrehajtásával kapcsolatban a Közösségnél felmerült költségeket a kedvezményezett tagállam viseli.

(4) A Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot folyamatosan tájékoztatni kell a (2) bekezdés első albekezdésében említett műveletek lefolytatásáról.

8. cikk

A Tanács a Bizottság javaslata alapján és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően, minősített többséggel eljárva hozza meg a 3. és 5. cikkben említett határozatokat.

9. cikk

A hitelek nyilvántartásához szükséges szabályokat az Európai Központi Bank hozza meg.

A pénzeszközöket kizárólag az 1. cikkben megjelölt célokra lehet folyósítani.

10. cikk

A Tanács a Bizottság jelentése alapján és azt követően, hogy a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményt nyilvánított, háromévenként megvizsgálja, hogy a létrehozott mechanizmus változatlanul megfelel-e elveiben, konstrukciójában és mértékét tekintve a létrehozásához vezető szükségletnek.

11. cikk

Az 1969/88/EGK rendelet ezennel hatályát veszti.

12. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

a Tanács részéről
az elnök
J. PIQUÉ I CAMPS